

FITS

2010

Anul XVII, nr. 10, 6 iunie

Cititorii noștri sunt la fel
de inteligenți ca noi

APLAUZE

Domnu' personaj, da-
că-mi permiteți: știu că așa
scrie în caietul de regie, dar dacă
mă mai călăriți mult o să-ncep să cred
că v-a trimis cineva de la guvern. Caz
în care declanșez imediat o grevă de
protest și n-aveți decît să che-
mați un taxi, să văd dacă
vă permiteți.

Instantaneu ecvestru din spectacolul **Electra**, montat la Tea-
trul Național "Radu Stanca" din Sibiu, în regia lui Mihai Măniu-
țiu. Dovada clară că tragediile antice sînt mai actuale ca
oricînd, deși dramele noastre contemporane
seamănă mai mult cu un *disaster movie*.

SPECTACOLE LECTURĂ

Pasiunea lui Conall Quinn

De fiecare dată când ies de la un spectacol lectură am impresia că tocmai am terminat de citit o carte. Asta poate și datorită faptului că el se desfășoară între cărți, în librăria Humanitas, unde mirosul specific al acestora se îmbină cu cel al cafelei proaspăt turnate în ceașcă. Ultimul

spectacol din seria celor șapte a aparținut, sâmbătă, scriitorului irlandez Conall Quinn, în traducerea lui Vlad Russo.

Piesa *Moartea lui Harry Leon* face cronică amară a vieții unui naiv, este vorba, desigur, despre Harry, care nu presimte evoluția criminală a nazismului în Irlanda, așa cum apreciază criticul Mircea Ghițulescu. Povestea celor două personaje se petrece într-o Irlandă zburcătoare de ciocnirea celor două lumi: naziști și evrei. Familia lui Harry este una de evrei: rabinul Solomon este un închistat în memoria trecutului, preocupat de păstrarea cu sfințenie a tradițiilor, în timp ce poetul Harry, care este căsătorit cu fiica sa, este un om al viitorului. „Problema patriotismului se pune din ce în ce mai jenant” spune criticul Mircea Ghițulescu. Secretul acestei drame este metoda contrastelor, arta dramatică însăși se naște din conflicte cum este, de exemplu, cel al semitismului pașnic întruchipat de Harry și cel fundamentalist, al socrului său. Amploarea personajelor, a imaginilor vizuale care se construiesc în mintea auditorului, dar, mai ales, gustul pentru aventură, sunt proprietăți cinematografice. Oarecum în concordanță aceleași idei lansate de Ghițulescu vine și criticul Andreea Dumitru, care afirmă că este fascinată de dramaturgia irlandeză, care este foarte ofertantă pentru actori prin rolurile consistente duse până

la capăt. Aflăm despre autorul că este un fost jurnalist care a studiat istoria și politica ceea ce s-a reflectat foarte bine și în textul său. Criticii spun însă că autorul nu reușește să fie destul de tranșant asta în condițiile în care el oferă o istorie alternativă în textul său, jucându-se cu identitatea și memoria trecutului ceea ce este specific irlandezilor. Acestui text nu-i lipsește nimic, așa cum apreciază și criticul Mircea Ghițulescu, toate maladiile politice sunt țesute cu un umor sceptic care „ne demonstrează cât de actuală poate fi istoria”. Textul începe cu o întrebare foarte pertinentă: „există pasiuni mai importante decât viața?” Tot el ne dezvăluie, în finalul reprezentației, că răspunsul este unul negativ, atâta timp cât „suntem condamnați să iubim ceea ce pierdem.”

Adina Katona

Călătorind cu Arta Popescu spre Rășinari

Stația în care așteptarea prinde semnificație este aceea unde oprește tramvaiul nr. 26 al familiei Popescu. Părăsind lumea din stradă pentru un timp, suntem invitați să urcăm sus unde personajele poartă haine de nuntă. Atmosfera ceremonială este imediat simțită de public, iar locul începe treptat să fie gazda confesiunilor autorului acestei piese: Cristian Popescu s-a născut pe 1 iunie 1959 dar e nepotrivit cu această lume.

Dumnezeu tăcut, îi stimulează voința înspre căutarea omului prin mijloacele artei. Arta Popescu este literatură, teatru, circ, film și... iubita sa de care nu-l desparte decât moartea carnală. Nunta lor este plină de înțeles. Un mort este mort doar când nimeni nu-și mai aduce aminte de el. O persoană care a trăit cu adevărat și

El prezintă fiecare membru din familie care vine și își amintește de el, cu nostalgie, de ceea ce a însemnat el pentru ei. Nimeni nu există cu adevărat. Lumea lor este dincolo. Ei sunt doar sufletele care-l imortalizează, dar care nu sunt acum decât niște corpuri formate din elemente reprezentative pentru fiecare personalitate (păpuși, oale, rujuri și altele). Un om între oameni este poetul care se hrănește din scris, fiind un fenomen neînțeles de cei din jur. El surprinde esența lucrurilor până la a le explica ființa. Arta sa lucidă de a fi capătă permanentă în memoria celor care l-au cunoscut. Născut din visele mamei sale, este un devorator și creator de iluzii omenești.

Într-un dialog cu Dumnezeu, el depune cereri la templul cerului într-un limbaj divin. Ecoul vocii sale, strigând un

nu doar a îmbătrânit degeaba, este veșnic un izvor potabil al memoriei colective. Copilul Artei Popescu este triumful în fața condiției muritoare căreia îi cădem toți pradă, mai devreme sau mai târziu. Arta depășește caracterul de noțiune, ajungând la dimensiuni umane. Ea se întrupează în frumos, femeie de care poetul își leagă zilele ce i-au mai rămas. Itinerariul este metaforic, fiind un prilej de a cunoaște arta poetică desprinsă din opera lui Cristian Popescu, iar spațiul reprezentării este restrâns, efect pe care regizorul Gavriil Pinte a mizat spre obținerea intimității prezenței actorilor. Relația cu publicul este directă, respirația lor devenind oxigenul nostru spiritual până la abandonarea tramvaiului.

Vlad Dumitrescu

Travelling alongside Arta Popescu to Rășinari

The station where waiting becomes significant is the one where the streetcar no. 26 belonging to the Popescu family stops. Abandoning the people in the street for a while, the audience is invited to get on the streetcar, where the actors wear wedding attire. The ceremonial atmosphere is quickly felt by the audience, and the setting soon becomes the host of the confessions of the play's author: Cristian Popescu was born on July, 1st 1959 and is unfit for this world.

He introduces each member of the family, who remembers him and what he had meant for them nostalgically. None of them is real. Their world is the eternal one. They are just souls immortalizing him, and which are nothing else than bodies made by elements representative for each one of their personalities (dolls,

pots, lipsticks and others). The poet is a human among humans, feeding himself of writing; a phenomena that can not be understood by people around him. He gets to the essence of things before explaining their substance. His lucid art becomes eternal in the memory of those who have met him. Born from his mother's dreams, he devours and creates human illusions.

In a dialogue with God and using divine language he submits questions to the heaven's temple. The echo of his voice, shouting to a silent God stimulates his will to search for the self by means of art. All at the same time, Arta Popescu means literature, theatre, circus, film and... his girlfriend from whom only a physical death can separate. Their

continuare în pagina 3

FAUST

"I would sell my soul to see Faust again" says Euan Ferguson from the *The Observer*. The Herald characterizes it as "stunning and overpowering, this Faust is an amazing performance" and as a result it has won the Herald Angel award at the Edinburgh International Festival in 2009 for the best performance. The winning of this award is also due to Ofelia Popii who plays the role of the chameleonic and seductive Mefisto.

Staged since 2007 at "Radu Stanca"

National Theatre in Sibiu, while the European Cultural Capital Program was in progress, enjoying a great success among the audience, this show has also received an official recognition from the guild in 2008 at the UNITER Galas, winning the Award for the Best Actress in a Leading Role - Ofelia Popii and Best Set Design - Helmut Stürmer, as well as a nomination for the Best show of 2007.

Spectacular statements were made regarding stage-director Silviu Purcारेte's Faust, many of them being done with good reason; from those on the quality of the image and the play of roles, to those regarding the quantity. This huge production, designed to cause emotion and fascination in every spectator's heart happens on a playground with an area of 1500 square meters and with more than 80 players. But

maybe the most important aspect is that everybody can empathize with the elements of the show: either at the level of the visual sense- the hell designed with images of a strong, medieval painting, the plasticity of Ofelia Popii's body, Lia Mantoc's costumes, the coolness and greatness of the setting, the pictorial thrill of every scene, either at the level of ideas - this cavalcade of symbols advances both in the conscious and subconscious of the spectator, resembling a tree that grows and branches out continuously, creating new meanings.

To ease the receiving of the message, Silviu Purcारेte uses the translation of Augustin Doina, offering us an updated Goethe. At the same time he deromanticizes Faust, this being closer to the real person that Goethe had used as a pattern for this drama, an alchemist with a dubious morality,

lover of wordly pleasures by the name of Johannes Faust who lived between 1480 and 1540 and interpreted today with great talent by Ilie Gheorghe. Alongside Faust there is Mefisto, the devil with multiple faces, knowing everything, believing he had seen them all. The emotional opening of Ofelia Popii and her body that is constatnly changing allows her to offer the public an androgin devil, understanding and ironic, pervert, and sometimes vulnerable, bewitched by angels' voices that come to take Faust with them. Thus, because Faust leaves from among us without much shown courage, without shattering statements, we stay with Mefisto, sad, in a world that once was burning, and now stays silent.

Ioana Mălău

Translated by Oana Mila
and Vladimir Zeca

continuare din pagina 2

wedding is full of meaning. A dead person is dead only when no one remembers him anymore. A person who truly lived and did not age for nothing is an ever potable source of collective memory.

The child of Arta Popescu is the triumph against the mortal condition of man, to whom sooner or later, all of us will become captive.

Art trespasses the status of concept, reaching human dimensions. It embodies the beauty, becoming a woman to whom the

poet relates all his remaining days. The metaphorical itinerary is an opportunity to learn the art of poetry drawn from the work of Cristian Popescu. As for the space of representation, it very is limited, director Gavriil Pinte hoping to obtain through this element the intimacy of the actors' presence. There is a direct relationship with the public, their breathing, becoming our spiritual oxygen until the abandoning of the streetcar.

Vlad Dumitrescu

Translated by Oana Mila
and Camelia Oană

De patru ori Shakespeare!

Alexandru Dabija, premiat UNITER pentru cea mai bună regie în 2010, vine la Sibiu cu *Pyramus & Tisbe 4 you*. Da! Ați ghicit! Întocmai spectacolul câștigător.

Abordare originală, s-ar putea afirma, chiar lipsită de o serie de clișee, mai tot timpul prezente în acest gen de reprezentație, Dabija oferă patru variante, oricând posibile, oricând adevărate, ale prea bine cunoscutei scene de „încercare” prezente în și mai cunoscuta piesă shakespeareană, *Visul unei nopți de vară*.

Cu o vădită ironie, dar și cu un curaj, dacă nu nebun, cel puțin dezvoltat, expune patru scene pornind, desigur, de la același nucleu. Cuplul sortit la o iubire incompletă sfârșește prin moarte nu o dată, ci de patru ori, ceea ce extinde cu siguranță umorul specific.

Prima scenă, compusă exclusiv din femei, urmată de o a doua, cercul de studenți (printre care și Mihai Smărăndache, o prezență foarte ușor de remarcat) doritori în a-și juca rolurile, un actor maghiar în persoana lui Pavel Bartoș și alți câțiva, de această dată moldoveni – care au smuls, după cum era de așteptat, răsete și zâmbete din cele mai diverse –, încheind cu o ultimă scenă, populată chiar de tehnicienii ai teatrului, oferă impactul dorit în doze ce diferă de la spectator la spectator, de la deschidere la deschidere. Vizându-se, desigur, problemele și aspirațiile teatrului, responsabilitățile și, de ce nu, menirea acestuia, este atins, iată, un subiect aflat în directă legătură cu titlul acestei a șaptesprezecea ediții a Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu, și anume: „Întrebări”.

Întrebări despre voluptate și măsură, despre credință și nepricepere, despre grai și determinare. Despre actor și teatru. Nu în ultimul rând, despre public.

În final, aș lăuda nu atât priceperea actorilor, aici, destul de puțin cerută spre valorificare, cât o abordare ce merită atenția degustătorilor de teatru.

Cristian Oprîș

Aurul poate da strălucire teatrului, la fel și economiei.

Proiectul Roșia Montană.
Un proiect pentru România.

GOLD
CORPORATION
Roșia Montană

Sușținem Festivalul Internațional de Teatru
Sibiu 2010

TEATRUL DE COMEDIE (ROU)

FEMEIA CARE ȘI-A PIERDUT JARTIERELE

Hala Libra Balanța, ora 16.00

de Eugène Labiche

Traducerea și adaptarea Silviu Purcărete
Scenografia: Silviu Purcărete
Muzica: Vasile Șirli
Cu: Horațiu Mălăele, George Mihăiță, Mihaela
Teleoacă
Tobe și ferăstrău: Lucian Maxim

„Femeia care și-a pierdut jartierele” – o comedie împănată cu cuplete – a fost jucată pentru prima oară în Paris, la Théâtre du Palais Royal, în februarie 1851. Vodevil lejer, plin de grație franțuzească, nu lipsit de delicioase și inofensive obscenități, piesa scrisă în mare grabă curge rapid și vesel, neserioasă și plină de inadvertențe dramaturgice nesupărătoare și pline de farmec. Bastonade, quiproquouri, cântecele, bății cu frișcă, sunt elemente ale spectacolului pe care l-am imaginat ca pe o farsă dansantă, pe un parchet lucios pe care alunecă artiștii și mobile burgheze fantomatice.

(Silviu Purcărete)

HANGZHOU YUE OPERA THEATRE (CHN)

ASPIRAȚII

Casa de Cultură a Sindicatelor, ora 21.00
adaptare după „Hedda Gabler” de H. Ibsen

Opera Yue, a cărei actori sunt în totalitate femei, este una dintre cele mai de succes opere tradiționale din China. Ea a fost fondată în provincia Zhejiang, care purta numele Yue în urmă cu sute de ani, și s-a născut din dorința de a spune povești și de a cânta balade; s-a dezvoltat însă în direcția teatrului odată cu apariția unei structuri dramatice și a unei orchestre. Opera Yue impresionează prin lirism, având ca mijloace artistice principale interpretarea vocală și gestul. Ariile sale se încadrează în anumite tipare pline de finețe și frumusețe, reflectând spiritul Chinei sudice. În ultimii 100 de ani, Opera Yue și-a creat un stil propriu, fiind în același timp influențată de opera din Beijing, Hun sau Shao, precum și de teatrul modern, de film sau televiziune.

FESTIVAL EX PONTO, LJUBLJANA / FESTIVAL TEUTA
– NOVI ANTIČKI TEATAR, KOTOR / SRPSKO
NARODNO POZORIŠTE & FESTIVAL INFANT, NOVI
SAD / FESTIVAL MOT, SKOPJE (SLO, MNE, SRB, MKD)

CASSDANDRA

Teatrul Gong, ora 17.00

de Ljubomir Đurković
Regia: Slobodan Milatović
Scenariul: Zagorka Pop-
Antonska Andovska
Costumele: Blagoj
Micevski
Muzica: Šukrija Žuti
Serhatlić
Video: Nemanja Petronje
Cu: Senka Bulić, Tihana T.
Čulafić, Jovana Stipić,
Niko Goršić, Šukrija Žuti
Serhatlić, Ljubomir
Đurković, Slobodan
Milatović, Damir
Domitrović Kos

Cassandra, prezicătoarea antică în a cărei profeții – datorită blestemului lui Apollo – numeni nu credea, deși ele se adevereau, a fost readusă la viață într-un context modern de Ljubomir Đurković. Đurković a asociat-o pe Cassandra cu personajele tragediei antice, care în acest spectacol au devenit femei. Fără prejudecăți sau detașare, aceste personaje au același destin înfiorător ca și Cassandra și dezvăluie în fața publicului cele mai ascunse secrete ale lor. Textul lui Đurković include toate elementele tragediei grecești, cu eroi și eroine care nu își pot schimba destinul; în același timp, poveștile lor se intersectează ca într-un fel de telenovelă.

TEATRUL TINERETULUI PIATRA
NEAMȚ (ROU)

HERR PAUL

Teatrul Național „Radu Stanca”, ora 19.00
de Tankred Dorst
Traducerea: Victor Scoradeț
Regia: Radu Afrim
Scenografia: Iuliana Vilsan. Coregrafia:
Andrea Gavriliiu
Ilustrația muzicală: Radu Afrim
Cu: Cezar Antal, Lucreția Mandric, Matei
Rotaru, Isabela Neamțu, Nora Covali,
Andrea Gavriliiu

Paralel cu realitatea. Pentru că acolo, în lumea mare de afară, totul pare să aibă o cu totul altă măsură, un cu totul alt ritm și tip de reacție. Te îndepărtezi. Nu din egoism. Nu din neputință. Ci pentru că lumea ta toată, e aici. Înăuntru. Ca un

miraj. E universul pe care l-ai creat pe măsura singurătății tale. E lumea ta perfectă, pe care ai avut curajul și nebunia să o concepi astfel încât nimic din ceea ce este exterior să nu te poată atinge.

Este opțiunea ta de a coexista în această lume. Nu primitiv, ci firesc. Rezonând cu ceea ce te înconjoară. Este sensul retragerii tale. Pentru că tot ceea ce vine din afară te incomodează și îți distruge armonia.

Un suflet care a învățat să supraviețuiască singurătății. Și care are puterea să atribuie semnificații. Neîncetat. Cu simplitate și plăcere. Așa ești tu: singur și capabil să construiești lumi întregi și să povestești apoi altora despre ele.

(Geșțiana Ionescu)

CARROS DE FOC TEATRE (ESP)

PIRAȚII

Pietonala Nicolae Bălcescu, ora 23.00

Regia Miguel Ángel Martín
Scenografia: Lucas Gomez
Coregrafia: Cristian Moreno
Cu: Rosana Perez, Oscar Esparcia, Nuria
Guijarro, Nuria Bonillo, Noelia Lledó, Francisco
Gómez, Lucas Payá, Manuel Pomares García

Un spectacol vizual impresionant! Astfel putem descrie spectacolul „Pirații”. Am ajuns într-o lume fantastică, în adâncul mărilor, acolo de unde acum multe secole căpitanul și echipajul Botafuego încercau cu obstinație să fure o comoară. Meduze fermecate conduc galionul fantomatic pe un drum plin de surprize.

FESTIVALUL
INTERNATIONAL
DE TEATRU
DE LA SIBIU
EDIȚIA a XVII-a
28 MAI - 6 Iunie 2010

Căldim comunității.
De 17 ani împreună.

Ambient la Sibfest 2010 - O alegere naturală de susținere a culturii

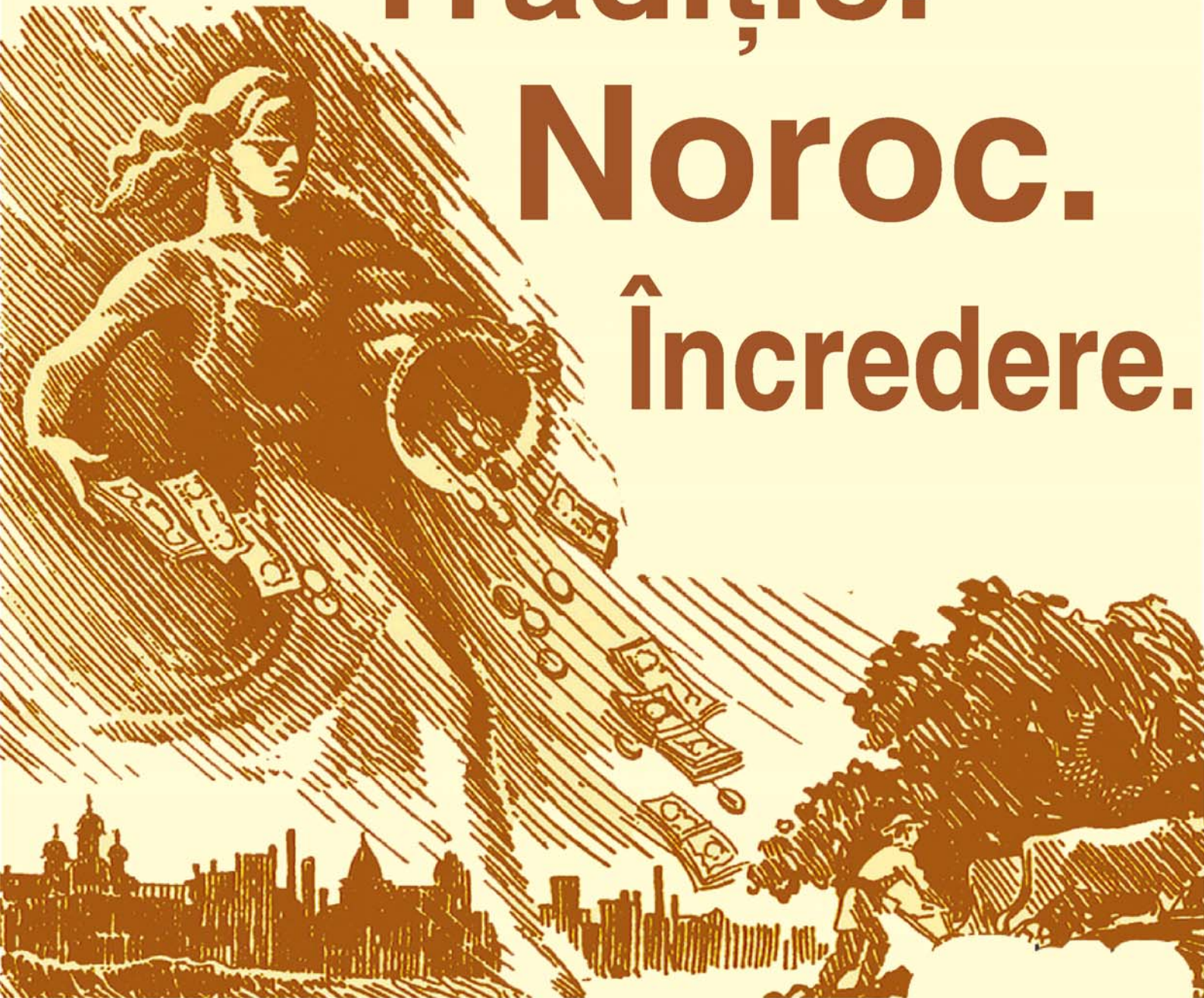
Ambient și Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu au o problemă comună: să fie accesibile și deschise pentru toată lumea. Noi două proiecte în care ne-am aliniat eforturile și dorim să oferim un spațiu de întâlnire și de creație artistică în care să se întâmple lucruri frumoase și să se creeze o comunitate de oameni care să se simtă parte dintr-un proiect comun. Pentru aceasta, avem nevoie de voi. Dacă sunteți interesați să aflați mai multe despre proiectele noastre, vă rugăm să ne scrieți la: info@sibfest.ro sau să ne sunați la: 0369 220000.

ambient
partener principal

loteria
română

Tradiție.
Noroc.
Încredere.

Ce e festival ca valul trece

Nu mă consider un om cult. A trebuit să dau pe Google ca să îmi aduc aminte că Eminescu a scris versul modificat din titlu. Nici măcar nu știu ce e cultura. Personal, aș defini-o ca un ansamblu de cunoștințe pe care un grup mic de oameni a decis că dacă le ai, ești superior celor din jur, care nu le au. Așa că prefer să mă declar incult, decât să stau să dezbăt cu cineva dacă ce consideră el că e cult are într-adevăr valoare sau nu. Probabil de-aia am și fost trimis la acest festival. Să mai învăț câte ceva, poate când mă întorc nu mă mai scobesc în dinți cu furculița.

Am văzut pentru prima oară teatru cu subtitrare, ceea ce mi s-a părut destul de interesant. Îmi imaginez că în țările ceva mai naționaliste și obsedate de propria lor limbă, ca Germania și Franța, actorilor străini li se dau niște pietre, să le țină în gură, ca să nu întineze urechile ascultătorilor cu limba lor diferită, în timp ce în primul rînd, niște oameni dublează,

răcnind replicile. Am observat și că anul ăsta se poartă în teatru țipătul, dezbrăcatul și tăvălitul pe scenă. Nu știu dacă se purta și anul trecut, că nu am fost.

Ce am văzut aici m-a și temperat puțin. Mai scriu și eu scenariu (la niște chestii complet neartistice și inculte, nu vă speriați) și mă cam enervează când le văd filmate și iese complet altceva decât aveam eu în cap. Apoi, am văzut *Oedip rege* de Sofocle, varianta japoneză, în care Oedip este jucat de o femeie, toată lumea este îmbrăcată în mireasă și, la un moment dat, se storc portocale și oamenii se sărută cu niște pungi pe cap. Mi-am dat seama că, totuși, textele mele nu sînt modificate chiar așa de mult cum aveam eu impresia și ar trebui să stau liniștit.

Un alt amănunt care mi-a plăcut foarte mult a fost atmosfera. După spectacole, o mulțime pestrîță se aduna la clubul din curtea teatrului. Erau acolo, grămadă, voluntari cu ochii mari,

actori și actrițe mari care stăteau mai la umbră ca să nu se uite lumea la ei, actori și actrițe mici care se plimbau de colo pînă colo ca să se uite toată lumea la ei și foarte mulți invitați străini, dintre care cei mai prietenoși mi s-au părut japonezii. Erau cei mai zîmbăreți, cei mai vorbăreți, deși nu înțelegeai nimic din ce ziceau, și cei mai complet lipsiți de ritm cînd era vorba de dans. Dar acest lucru nu îi deranja prea mult, compensînd prin entuziasm.

L-am văzut pe Theodor Paleologu făcînd dansul pinguinului într-un superb costum de culoarea oului de rață, pe Doina Levintza dansînd pe drum and base, hore de asiatici și am avut o discuție de zece minute cu o americană despre cum se pronunță numele meu. Are doar patru litere dar e mai greu decât credeam. Artiștii sînt oameni extrem de prietenoși. Barierele culturale picau imediat, lovite puțin și cu alcoolul la preț rezonabil de la bar.

FITS 2010. Questions by Academia Cațavencu

Și orașul mi se pare ales perfect pentru un festival de teatru. În București n-ar fi mers niciodată. Mult prea mare să-l poți acoperi pe tot cu festivalul și distanțe desul de sănătoase între locuri. Aici ajungi în 10 minute pe jos oriunde, și nici nu-s clădirile alea monotone tot drumul, ca în sud. Oamenii mi se par ceva mai muncitori, deși cam fixiști la anumite reguli pe care se cramponează să le respecte, chiar și atunci cînd asta nu ajută pe nimeni cu nimic.

Personal, mi-a creat un sentiment de atemporalitate. Ca și cum festivalul a început undeva, în negura vremurilor și nu o să se termine niciodată. Că nimic în afara lui nu mai există și că sînt aici de cînd mă știu. E ceva greu de creat, mai ales în contextul economic actual, de care festivalul pare neatins. Dacă mă întrebați pe mine, probabil în 2525, cînd caracterele robotice vor răscoli deșertul atomic, în căutare de baterii reîncărcabile, eu voi fi în curtea Teatrului Național „Radu Stanca”, explicînd unui englezoi cum se pronunță numele meu și ce mi-a plăcut în ediția din acel an al festivalului, cu niște japonezi în fundal, făcînd o horă pe Macarena. Sper să nu-mi uit aparatul de bărbierit acasă, ca anul ăsta. Și sper să fie cu laser.

Radu Alexandru

Vrei un tricou? Sau chiar două?
Nu ezita: îmbracă-te!
Unde ne găsești?
Simplu: la Teatrul Național „Radu Stanca”.
Grăbește-te. Măine va fi mai rău!

PLATFORMA DE ARTE VIZUALE: DAN PERJOVSCHI

Dan Perjovschi s-a născut la Sibiu, a copilărit la Sibiu și convingerile lui democratice l-au determinat să fie prezent pe străzile Sibiului în timpul revoluției din 1989. Pentru că Dan Perjovschi explică mereu cum a devenit el, plecând din Sibiu, *artist internațional*. Exact în acest context internațional, la invitația lui Constantin Chiriac, Dan Perjovschi își dorește să inițieze o platformă de arte vizuale în cadrul Festivalului Internațional de Teatru.

În ultimii ani, Dan Perjovschi a avut peste 150 de expoziții publice, în cele mai reprezentative și reputele locuri ale artei contemporane internaționale / Muzeul de Artă Modernă din New York, Nasher Museum/Duke University, Kunsthalle Budapesta, Moderna Museet Stockholm, Portikus Frankfurt, Lombard Freid Project New York, Tate Modern Londra, Ludwig Museum Köln, Museums Quartier Viena, Centrul Pompidou Paris, Hamburg Kunstverein / Dan Perjovschi a participat la cele mai renumite bienale de artă contemporană din lume: Veneția, Istanbul, Sidney, Sao Paolo, Limerick, Sevilla, Lyon. Dan Perjovschi este reprezentat de spații de excepție ale artei contemporane internaționale: Galeria Gregor Podnar din Berlin-Ljubljana, Lombard Freid Projects din New York și Galeria Michel Rein din Paris.

Dan Perjovschi lucrează atât cu imagini, cât și cu text. Comentează status quo-ul social și de politică culturală a unei țări și a lumii întregi, cu umor, subversiune și ironie incisivă. Pentru că Dan Perjovschi a crezut și crede că rolul unui artist în epoca post-comunistă este eminamente politic. Este explicabilă astfel hotărârea lui Dan Perjovschi de a lucra la săptămânalul independent de analiză politică și

actualitate culturală „22”. În capacitatea sa de a comisiona artiști contemporani de valoare și de bună factură, Dan Perjovschi are mereu disponibilitatea de a face educație artistică în spații mici, necunoscute, în locuri unde nimeni nu merge, dar care pentru Dan Perjovschi contează sentimental și uman.

Este considerabil faptul că de la Constantin Brâncuși nimeni nu a mai vorbit despre un artist român atât de mult cum se vorbește despre Dan Perjovschi. Într-un fel, arta românească a trecut de la paradigma Brâncuși la paradigma Perjovschi. Ce înseamnă de fapt paradigma Perjovschi? *Am câștigat libertatea de a face orice, vreau să fac lucruri bune, să le comunic cu pasiune, să găsec soluții, să militez pentru un sistem artistic profesionalist și independent*. Dan Perjovschi a ales partea experimentală, a ales să susțină pozițiile artistice și conceptuale. Sprijină pozițiile artistice și curatoriale ale unei arte de cercetare.

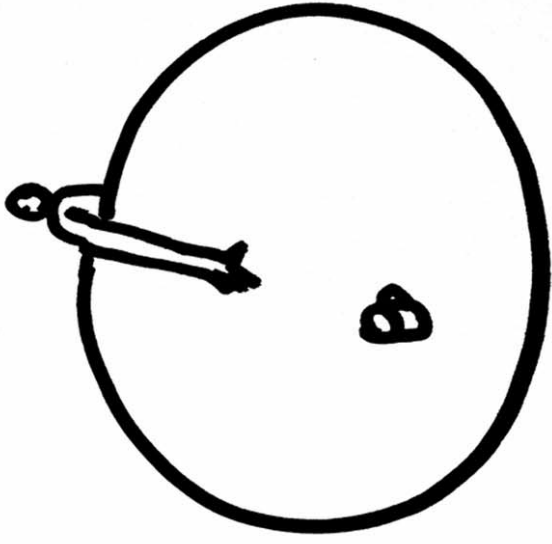
Pentru platforma de arte vizuale pe care vrea să o impună în contextul Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu, Dan Perjovschi va interveni pe zidul din curtea teatrului, *pentru că e mai muncitoresc, nu e istoric (vechiul Sibiu) și nici cool (noul Sibiu) și pentru că este și nu este în afară*.

Responsabilitatea artistului pe care Dan Perjovschi o induce fiecărei teme și fiecărui loc în care lucrează este deja o decizie de politică culturală. Dan Perjovschi vrea să reformeze sistemul, să dinamiteze regulamentul și își atinge scopul transformând lumea cu luciditate.

Liviana Dan / Anca Mihuleț

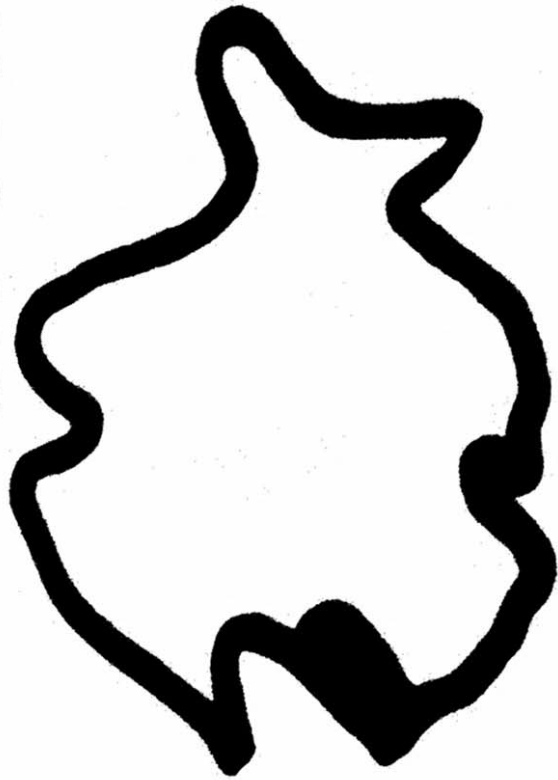

1700 1800 1900 2010 *minut!*

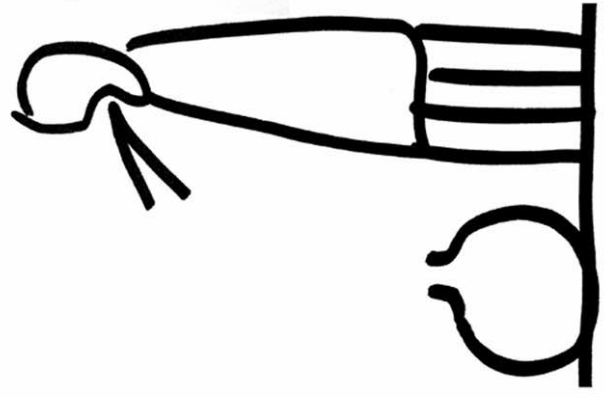

dan perjovschi

the everyday theatre

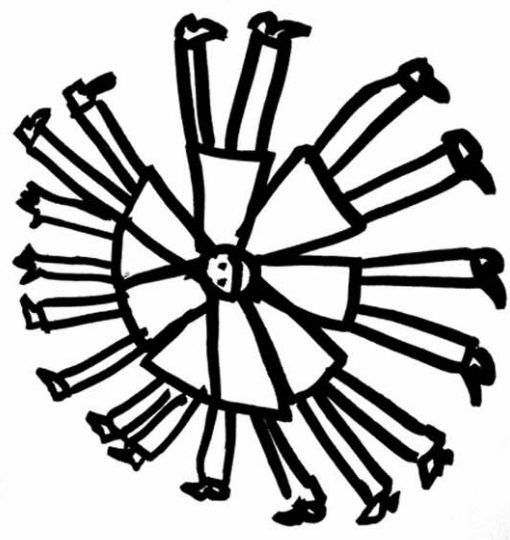
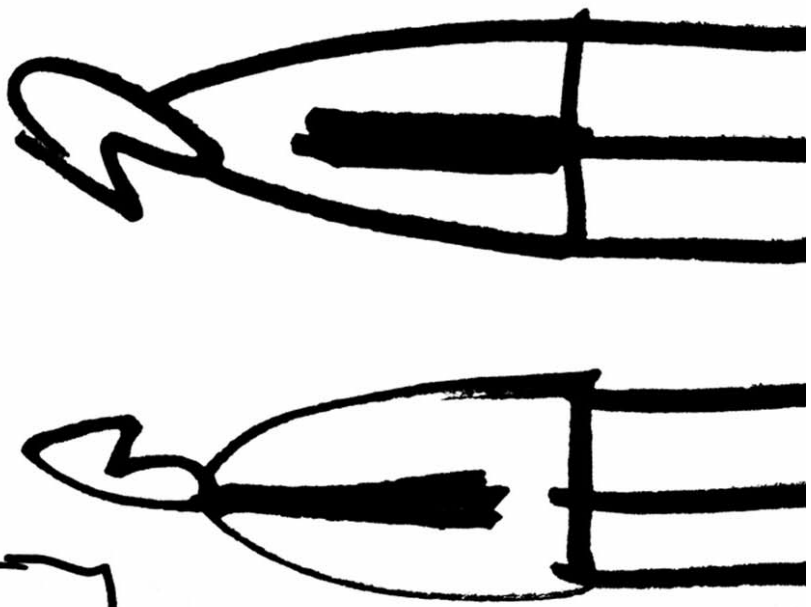
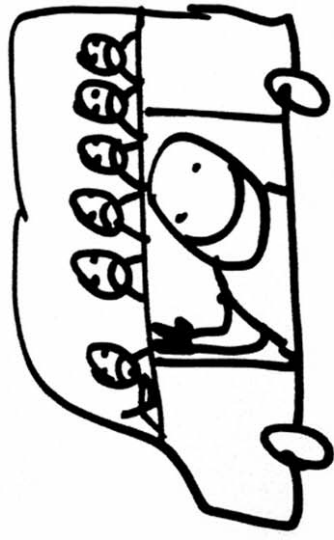
*specifically
for FITS
and its
questions*

Handwritten scribbles

Handwritten text in a cursive, looping style, possibly reading "The end of the world" or similar.

Specially
for FITS
and its
questions

Handwritten text in a cursive, looping style, possibly reading "The end of the world" or similar.

Cuvîntul care... trage cortina în ziare

Acum, că am ajuns la final de festival (egal muncă, pentru unii dintre noi), iar cele 12 ore de somn (cu două beri înainte și cinci după) par mai aproape ca oricînd, e timpul să tragem linie cît încă mai avem cu ce. Să verificăm: scaun de birou – este, țigări – sînt, internet – este, presă – ar fi ceva. Dar, s-o spunem din prima, prea mult sub potențialul mediatic al evenimentului.

Să vedem, totuși, ce s-a scris în „presa mare” sau, în general, despre Festivalul de Teatru de la Sibiu 2010. E relevant pentru organizatori, care au oportunitatea să vadă cîți ziariști le-au reflectat munca, în condițiile vitrege în care Cătălin Botezatu și Adelina Vârciu nu a fost invitați la eveniment.

FITS versus TIFF

Să-ncepem abrupt, dar foarte oportun, cu Mediafax (18 mai): „Constantin Chiriac a declarat, în timpul conferinței de presă care a avut loc la sediul Grupului pentru Dialog Social din Capitală, că există o tendință ca evenimentele importante din România să se suprapună, referindu-se în special la Festivalul Internațional de Film Transilvania (TIFF), care se desfășoară la Cluj Napoca, în aceeași perioadă cu Festivalul de Teatru de la Sibiu. Potrivit lui Chiriac, două evenimente majore își împart publicul, dar și sponsorii. Kelemen Hunor a spus, însă, că ministerul nu are nici o autoritate în acest domeniu.

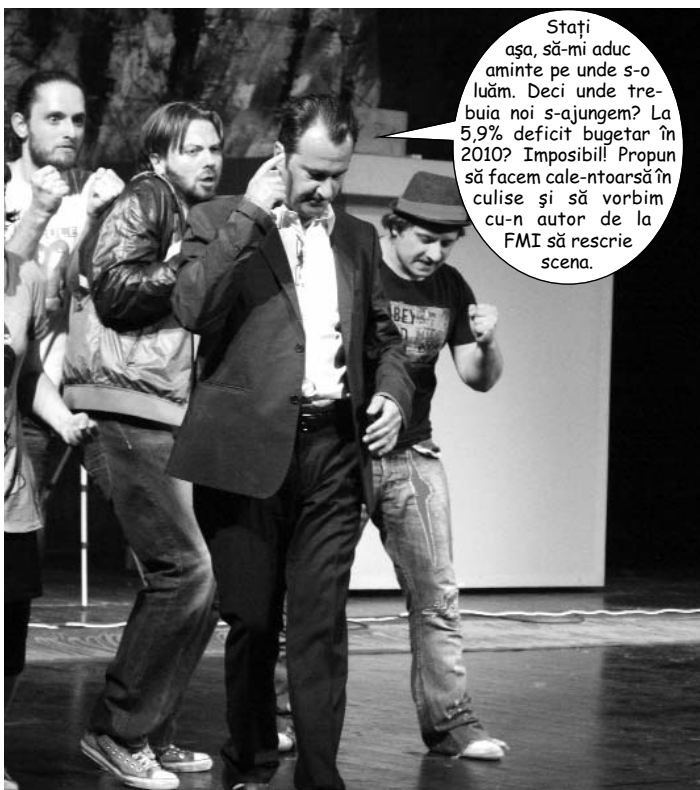

«Eu o să vă invit pe dumneavoastră și pe domnul (Tudor) Giurgiu (președintele TIFF, n.r.) la o cafea, la mine în birou», a glumit Kelemen.” Gluma e proastă, dacă mă-ntrebați pe mine. Și asta pentru că înțînirea cu pricina ar fi trebuit să aibă loc *by default* (și e obligatoriu să se întîmple la anul), cu sau fără cafeaua lui Kelemen. V-o spune cineva care tocmai a pierdut un masterclass cu Wim Wenders, la Cluj.

Marius Moga și alte povești de suflet

„Încă 17 zile pînă la cea de-a XII-a ediție

a Festivalului Internațional de Teatru. (...) Nu mai puțin de 350 de evenimente ce se desfășoară în 66 de spații de joc îi vor încînta pe sibieni și pe turiștii veniți special pentru acest eveniment.” Dacă autorul acestor însemnări (pe cît de precise, pe atît de inutile post factum) nu s-ar fi numit Marius Moga (la adresa www.mogamarius.com) aș fi trecut, lejer, mai departe. Așa, însă, mă surprind întrebîndu-mă cînd dracu’ a intrat Morandi în programul festivalului și de cînd știe Moga să pună corect cifrele romane. Apăs pe „Despre” și mă lămuresc că nu a

Stați așa, să-mi aduc aminte pe unde s-o luăm. Deci unde trebuia noi s-ajungem? La 5,9% deficit bugetar în 2010? Imposibil! Propun să facem cale-ntoarsă în culise și să vorbim cu-n autor de la FMI să rescrie scena.

Instantaneu din *Pyramus & Thisbe* 4 You după William Shakespeare, un spectacol actual, care propune o nouă perspectivă asupra unei vechi dileme: e mai bine să fie rău sau să nu fie bine?

Vă întrebați, probabil, de ce ne-am strîns aici, într-un subsol ferit de privirile indiscrete, ca să citim texte. E un omagiu adus tinereții mele, cînd mulți intelectuali activau în ilegalitate. Ei bine, asta vă așteaptă și pe voi, dacă n-o să scrieți piese mult mai scurte, cu maximum 1-2 personaje.

Imagine pe undeva îmbucurătoare pentru viitorul dramaturgiei românești. El există, dar nu se știe cît va mai fi de românesc.

înnebunit nimeni. „Da, știu, primul tău gând este «Marius Moga?»». Ca să vă lămuresc de la început, nu, nu sînt artistul, cîntărețul sau ce-o mai fi el”. Săracul’ băiat (student la Facultatea de Jurnalism și Jurnaliști din Sibiu), cum o să el semneze un articol cu numele ăsta? Cine-o să-l ia în serios? Cum o să găsească-n el resursele și determinarea să spună la telefon „Alo, bună ziua, sînt Marius Moga de la Ora de Sibiu, vă deranjez în legătură cu declarația dumneavoastră de venit”?

Sigur, am întîlnit și articole mai puțin senzaționale, întrucît blogosfera e plină de oameni obișnuiți, care scriu doar pentru că, pur și simplu, așa simt ei nevoia o dată pe zi, la ore fixe. Să luăm un exemplu la întîmplare: „Sibiu, 1994, început de primăvară. Pentru mine, o fetiță de nici 15 ani, termenul de «Festival Internațional de Teatru» era ceva desprins, parcă, dintr-o poveste cu zîne. Știam despre teatru că există, ca manifestare culturală, învățasem despre el la școală, dar nu-mi puteam imagina că pot să și particip, ca spectator, la o piesă de teatru”. Am citat din articolul *Povestea unui Festival: FITS*, postat de Nebuloasa pe Pandora’s. Ei bine, dragă Nebuloasa, înțeleg că s-a putut: într-o bună zi ai fost, și tu, la teatru! Bravo, ține-o tot așa! Zînele există, zînele există!

Nici minerii nu mai sînt ce-au fost

La polul opus, Vlad Petreanu e, desigur, un tip sobru, care nici cînd era mic nu credea în povești. Iată ce scria pe blogul său (petreanu.ro) pe 18 mai, înainte de

festival: „E ceva cu Sibiu care mă face să cred că se poate – chiar și în România. De cîțiva ani încoace, cînd vreau să mă simt bine într-un oraș din țara mea, mă duc în Sibiu. Are partea lui de moștenire gri, desigur (...), dar ce a rămas a întinerit. Îmi place centrul vechi – și-mi plac oamenii care populează locul. Au idei, au o energie laudabilă și au o anumită mîndrie de a fi sibieni.” Subscriu și întreb o prostie: de ce dracu’ nu se poate și la București?

De pe blogul colegului Ioan T. Morar – prezent aici, la Sibiu, pe tot parcursul evenimentului – rețin o singură postare (4 iunie), relevantă pentru spiritul civilizat și conciliant al locului: „Văd că pe Vox Publica musai că toate însemnările despre TIFF de la Cluj conțin cîte o ciupitură la Roșia Montană. (...) Ca să echilibrez lucrurile vă spun că aici, la Sibiu, unde Gold Corporation este unul din sponsori, lumea privește cu simpatie subiectul. Pe străzile Sibiului sînt cîteva statui vii care reprezintă minerii și cu care lumea se fotografiază de zor. Nimeni nu huiduie, nimeni nu se isterizează, nimeni nu protestează împotriva lor.” Eh, să fi venit minerii ăștia la București, să facă sponsorship la Piața Universității... Dar mai bine să revenim la subiecte pașnice, ca de exemplu teatru.

Cultură plus monden egal, logic, Antena 1

„Apă și foc în inima Sibiului, «artă celestă» și «teatru de intervenție», dans contemporan sau flamenco, teatru clasic și teatru experimental, mii de anonimi și vîrfuri cu rezonanță”, sintetiza Eve-

nimentul zilei (29 mai) cele 10 zile de festival. “Se joacă pînă și în hala unei fabrici sau în tramvai. Atmosfera de sărbătoare se simte peste tot și a pătruns în cele mai ascunse colțoaie ale orașului, în parcuri, în cafenele, în sălile de spectacole, în cetățile și bisericile fortificate din împrejurimi și mai ales pe stradă”, nota *Gîndul* duminică, 30 mai. Cu toate că ne-am prins cu toții despre ce e vorba (un festival de teatru, care va să zică, e vorba despre ceva cultural, nu?), știrea despre deschiderea FITS poate fi dibuită pe site-ul Antenei 1 la secțiunea „Monden”, alături titluri de mare dramatism erotic precum *Cristea a fost lăsat baltă de Bianca la aeroport sau Amorezul Dodel, fotbalist în timpul liber*. Ce vreți, asta-i televiziunea. Atît a putut Antena 1. Nu mă înțelegeți greșit, n-am partizanate. Opinez că dacă Pro TV ar fi dat vreo corespondență despre *Faustul* lui Purcărete ar fi intrat pe post la Știrile de la ora 5.

În fine, noi să fim sănătoși. Ca să putem lucra mai mult, la ediția viitoare, cu presa, cît o să mai rămînă din ea la anul pe vremea asta. Concluzia? „Dacă în 1994 nu avea o temă și se lupta cu prejudecățile postdecembriste, maratonul Thaliei, aflat la a XVII-a ediție, a devenit cea de-a treia manifestare teatrală din lume, după cele de la Avignon și Edinburgh.” (*Adevărul de Sibiu*, 26 mai). Și nu uitați, domnilor organizatori: în 2011 ne vedem și la FITS, și la TIFF. Sîntem cu toții oameni civilizați, nu se face să ne călcăm atît de neinspirat pe picioare.

Dragoș Vasile

E tare greu cu bătrînețile astea... Crezi că e simplu pentru o pensionară ca mine să-și mai permită șofer pe timpurile astea? A trebuit să-mi vînd casa, bijuteriile și medicamentele, iar acum locuiesc într-o mașină parcată în Piața Victoriei, că sînt bolnavă și mi-e greu să mă deplasez la miting.

Imagine emblematică din spectacolul Miss Daisy și șoferul ei, un text aproape clasic despre bucuriile simple ale vîrstei înaintate: revulsinul și revoluția.

Grup de tineri entuziaști, care au înțeles c-au venit vremuri grele, în care banii se fac cîntînd din greu în piață, nu făcînd playback la televizor, ca guvernul.

Festivalul vorbește, noi îl ascultăm

Pentru voi, spectatorii, FITS înseamnă spectacol. Pentru oamenii din spatele acestui festival înseamnă nopți nedormite. Pe mulți dintre ei i-am găsit în birouri, muncind, la 03.00 AM, când petrecerile din curtea teatrului erau în toi. De aceea am vrut să aflăm ce însemnătate are pentru ei acest eveniment de amploare. Și, pe această cale, să le mulțumim pentru ajutorul acordat de-a lungul celor zece zile de festival. Deci, mulțumim!

Ioana Paștiu (PR Sponsori și Coordonator Bursa de Spectacole de la Sibiu):

„Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu reprezintă, cu siguranță, cel mai important și cel mai frumos eveniment cultural organizat anual în orașul nostru. Este cea de-a doua ediție la care particip în calitate de organizator. Ca și spectator, tot timpul m-am întrebat ce o fi dincolo de ce se întâmplă pe străzi și în toate locațiile *indoor*. Acum am aflat: organizare, emoții, adrenalină, agitație, împlinire, prieteni noi, personalități, muncă în echipă, nopți albe, telefoane multe, lupta cu legile lui Murphy. Dar, nimic nu se compară cu bucuria care îți inundă

sufletul când vezi aglomerația de pe străzi, de la terase, sălile pline, când ascuți șușotile și aplauzele de la sfârșitul evenimentelor - asta dacă ești norocos să prinzi vreun eveniment integral. Este minunată munca pentru festival și abia aștept ediția de anul viitor care va veni cu alte provocări.”

Teodora Stanca (DTP):

„Primii mei 14 ani în FITS au trecut cu greutate, bucurii, satisfacții (...). Acum, lasă-mă în pace, că am de făcut pdf-uri!”

Ramona Hristea (Relații Internaționale Companii Francofone):

„Impresiile despre festival, mai ales pentru noi, cei din interior, cred că se limpezesc după terminarea oficială a acestuia. În SPEC-TACOLUL din spatele evenimentelor din festival, punctele culminante sînt la tot pasul, iar deznodămîntul cu surprize. Ceea ce contează este ca totul să se desfășoare în cele mai bune condiții, invitații și publicul să se bucure de această sărbătoare a artelor spectacolului și, împreună, să reușim să dăm

un contur frumos momentelor pe care le trăim.”

Alin Pătru, (.):

„Pentru mine, festivalul este o aventură începută în studenție, ca voluntar și, ușor, ușor, a devenit o parte din viața mea, uneori confundîndu-se chiar cu viața mea. Cuvîntul care definește festivalul este «provocare». Este provocarea de a lega relații cu oamenii din afară, cu care trebuie să lucrezi într-un timp foarte scurt și printre multe alte proiecte ale teatrului, pentru ca, timp de 10 zile, publicul să se bucure de un adevărat festin cultural. Este, deasemenea, provocarea de a face față profesionalismului colegilor mei, față de care am obligația ca bucățița mea de festival să completeze munca imensă pe care o depun ei. Este provocarea de a înțelege modul diferit, în care, fiecare dintre minunații voluntari își exprimă dorința sinceră de a ajuta.”

Mihaela Ghenescu (coordonator relații mass media):

„FITS înseamnă spectacol, artă, muncă, entuziasm, agitație, nopți albe, șansa de a întâlni niște oameni minunați din zone și culturi diferite și, bineînțeles, FITS înseamnă aplauze.”

Dan Denisa (asistentă afișaj)

„FITS înseamnă dinamism. Te pregătește în anumite moduri să faci față unor situații. Niciodată nu știi ce o să apară și în ce situație te trezești. Datorită nebuliei asteia, care chiar e în unele zile, ajungi să te descurci în situații din care nu credeai că o poți scoate la capăt. Este o chestie foarte bună, te ajută să te dezvolți, să te schimbi, să te maturizezi.”

Alexandra (Promovare Video):

„A fost prima ediție la care am participat. Am terminat Teatrul, vin din mass media și mă întorc în teatru, dar pe un alt post, care nu are nimic de-a face cu mass media sau teatrul. Am încercat pe parcursul festivalului să îmbin cele două domenii, să fac un pic de artă în mass media prin promovarea video pe care am făcut-o zi de zi. Echipa este minunată și am de învățat de la cîțiva oameni care țin festivalul asta în mînă, începînd cu domnul Chiriac, Petruța Popescu, Ioana Paștiu. Mă bucur că am dat de ei în viața asta.”

Ionuț Tomuș (coordonator *Aplauze*):

„Mare parte din ceea ce sunt acum se datorează FITS. Din păcate, apuc să văd destul de puține spectacole, dar niciodată nu îmi pare rău: am timp să le văd, peste vară, pe DVD. Pentru mine, munca de zi cu zi în festival înseamnă o luptă cu cronometrul; înseamnă câteva zeci de mailuri de primit și de trimis în fiecare zi; înseamnă să-mi văd familia foarte rar (uneori îmi văd fetița doar când doarme); înseamnă colaborare cu o echipă fantastică și multă, multă, bucurie. Niciodată nu am considerat că a munci pentru FITS este un efort. De cinci ani de zile, Teodora Stanca este cea care «mă suportă» alături de ea în birou și îi mulțumesc din tot sufletul pentru tot ceea ce face, legat de toate tipăriturile FITS care ne trec nouă «prin mână»” (*Aplauze și Antologia de texte*).

Exclusiv pe perioada FITS 2010:

Ofertă specială de abonare

Nu pierde din ochi oferta noastră!

Trimite cuvîntul **CATAVENCU** prin SMS la 7455* și te poți abona la

Academia Cațavencu
pe 4 luni.

Ba mai mult, primești revista, gratuit, încă o lună.

Valoarea unui SMS este de 10 euro plus TVA, la cursul BNR din ziua plății.

* Număr valabil în rețelele Orange, Vodafone și Cosmote.

* În rețeaua Vodafone, costul unui SMS de răspuns este de 0,95 euro.

**JTI este partener și susținător
al marilor evenimente și instituții
culturale din România:**

- Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu
 - Festivalul și Concursul Internațional George Enescu
- Festivalul Internațional de Scurt și Mediu Metraj NextT
 - Festivalul Internațional de Film Transilvania
 - Opera Națională din București
 - Universitatea Națională de Arte

20/20

„În evenimentele din martie 1990 au murit cinci oameni, doi români și trei maghiari. 278 de persoane au fost rănite. O biserică ortodoxă din județ a fost incendiată, iar sediile locale ale partidelor politice au fost vandalizate. 30 de persoane au fost trimise în judecată, iar alte

21 au cunoscut arestul preventiv, în cursul urmăririi penale. Printre cei închiși au fost 12 țigani, opt maghiari și un român. Pe 20 martie 2005, toate faptele s-au prescris.” Așa arată descrierea statistică a evenimentelor petrecute în zilele de 19 și 20 martie 1990.

Spectacolul Gianinei Cărbunariu prezintă un model de conviețuire interetnică, bazat pe viața de zi cu zi a locuitorilor orașului Târgu-Mureș; un model de a trăi împreună al unor oameni provenind din etnii diferite; o radiografie a relațiilor prezente prin prisma evenimentelor petrecute acum 20 de ani.

Spectatorul este introdus în atmosfera de conflict prin jocul, aparent inocent, al actorilor: un fel de „țară, țară, deschide-te” sau „floare, floare, vrem ostași”, în care, fiecare țară ocupă, treptat, câte o parte din cealaltă țară. Țările nu sunt deloc întâmplător alese: Israel, SUA, URSS, Cehoslovacia, România, Ungaria, RFG, Franța, toate fiind țări cu potențial conflictual interetnic. 20/20 este o producție care afirmă puternic și răspicat că ceea ce s-a petrecut acum 20 de ani nu a rezolvat deloc situația locuitorilor din Târgu-Mureș. Locuitorii acestui oraș trăiesc, în continuare, sentimentele de suspiciune, ură, teamă izvorâte din prejudecățile învățate. Românii și ungurii trăiesc împreună, dar, totuși, separat; vorbesc fiecare limba celorlalți, dar, în pofida tuturor mijloacelor și tehnicilor moderne pe care le au la dispoziție într-o eră a comunicării, se regăsesc într-o relație închisă. Asistăm, astăzi, la nevoia de a studia un ghid de comportament în cadrul unei comunități interetnice, pentru a putea supraviețui unui trai în continuă tensiune, ghid necesar atât Târgu-Mureș-ului de acum 20 de ani, cât și celui prezent; un ghid universal valabil.

Jocul actorilor este unul foarte veridic și este potențat de spațiul de joc ales: o sală părăsită, ca după revoluție, cu oamenii înconjurând actorii, încercând, să trăiască și să expună laolaltă sentimente care poartă eticheta dureroasă de adevăr. Am simțit, împreună cu gașca de prieteni români și maghiari, frica de a nu ști în ce limbă să răspundă grupului care îi pândește; am simțit panica nebună a celor doi britanici, marcați de groaza familiei de unguri refugiați în propria mașină, în mijlocul conflictelor stradale din martie '90; am simțit neliniștile și disperarea cuplului româno-maghiar, destrămat prin telefon datorită presiunilor și opresiunilor la care a fost supus; am simțit teama și disperarea familiei maghiare care sărbătorea aniversarea soției, având invitați prieteni maghiari și vecini români, în zilele de „martie negru”. Tensiunea dramatică a atins note maxime în această scenă a aniversării: suspiciune și neîncredere, ironie și sarcasm, curaj și frică de asumare a propriilor sentimente, falsă prietenie și incapacitatea de a comunica cu cel de lângă noi.

Spectacolul vede un conflict pe care îl fixează, apoi îl răsucesce, pentru a-i suprinda toate unghiurile, îl analizează și îl potențează într-atât încât îl integrează pe spectator în interiorul conflictului. Ceea ce este cu obiectivitate susținut, pe tot parcursul spectacolului, nu este nici punctul de vedere maghiar, nici cel român, ci procesul de manipulare cărora suntem victime cu toții, indiferent de limba pe care o vorbim.

Gabriela Popa

Orchestra trăsniță și banana din dotare

Ați mai văzut până acum o port-banană? Da, ați citit bine! Este exact ceea ce indică și numele: o chestie în care să-ți păstrezi fructul întreg și neatins. Dacă ați trecut vineri, în jurul orei 18, prin centru, atunci, cu siguranță, ați aflat de existența neobișnuitului obiect. Posesorul lui este unul din cei trei englezi care formează trupa The Cockney Awkestra, Marea Britanie.

Cei trei muzicanți au strâns în jurul lor un public voios, care le-a intrat imediat în joc, participând activ la spectacolul lor. Oamenii s-au lăsat angrenați în lecțiile lor de dans, deoarece, chiar ei, s-au declarat a fi profesori și chiar în concursurile dansante cu premii. Nici chiar domnul mai în vârstă care urmărea cuminte de pe bancă spectacolul amuzant n-a scăpat

interacțiunii cu cei trei artiști. Unul din ei a făcut schimb de pălărie cu distinsul domn, altul a chemat la dans o mamă, împreună cu fiica ei, apoi alt copil și alt domn, iar în scurt timp, tot publicul răspundea, cântând, la îndemnul englezilor, care l-a învățat să cânte în rând cu ei. Cele treizeci de minute au trecut ca vântul în compania trăsnițiilor artiști, dintre care unul avea o vestă plină de nasturi multicolori, altul șosete de culori diferite și, în final, vedeta noastră cu port-banana al cărui rol nu l-am prins, dar, se pare că era chintesența echilibrului artistic. Ultima imagine cu care am plecat mai departe a fost legată tot de exotica fruct: o banană care a fost dăruită unui copil și încă una care a sfârșit prin a fi zdrobită pe fața englezului.

Adina Katona

Lipsește doar duminica

Teatri Uniti Napoli în colaborare cu Teatro Garibaldi alla Kalsa și Asociația Culturală Sutta Scupa a susținut, vineri 4 iunie, producția teatrală *Sub presiune*. Producția teatrală, având titlul original *Sutta scupa*, a marcat și debutul companiei teatrale omonime la Festivalul Rialto Sant'Ambrogio la Roma, în ianuarie 2006. Odată cu participarea la Festival Premières al TNS di Strasbourg, spectacolul avea să câștige aprecierea internațională, atât din partea publicului, cât și din partea criticii de specialitate. Două momente din *Sutta scupa* au fost inserate între scene filmate de Wim Wenders la Teatrul Garibaldi pentru filmul *Shooting Palermo*. În ianuarie 2008, *Sutta scupa* avea să câștige participarea la Viper Theatre din Florența, cu *GiOtto-studio per una tragedia*, în timp ce în luna iunie a aceluiași an, la Festival delle Colline Torinesi, compania teatrală avea să aducă un omagiu lui Nicola Sacco și Bartolomeo Vanzetti, omagiu intitulat *Rintra 'U Cuōri*. Rodul colaborării Teatri Uniti Napoli - Teatro Garibaldi alla Kalsa - A. C. Sutta Scupa a primit o confirmare în plus, în urma includerii proiectelor sale la Festivalul Teatrelor Unite din Europa. Iată cum demersul care a avut loc vineri, 4 iunie, la Teatrul Gong a însemnat și ocazia de a fi puși în temă cu ceea ce se întâmplă, efectiv, și la alte festivaluri de prestigiu. Giuseppe Massa și Giuseppe Provinzano, protagoniștii spectacolului, ne-au convins prin vivacitatea depusă în interpretare și transpunerea efectivă în rol. Reușita introspecției se datorează cu siguranță și faptului că Giuseppe Massa nu este activ doar prin interpretarea scenică, dar a semnat și textul producției și s-a implicat inclusiv în regia spectacolului împreună cu Giuseppe Provinzano și Fabrizio Ferracane. Producția este una transversală, adresându-se tuturor oamenilor. Doi prieteni care s-au cunoscut la un loc de muncă (dar în prezent sunt șomerii) se confruntă. Două vieți la marginea societății noastre, reprezentând, însă, pentru o parte substanțială a acesteia și masa nesfârșită a lucrătorilor cu perspectivă precară în viitorul apropiat. Destinul urmează un drum trasat după modelul de dezvoltare neoliberal: viața precară cu niciun viitor și nici trecut, prezentul

situându-se în ceața care așterne împreună cu ea și îndoiala. Realitatea este impalpabilă, simțurile sunt amorțite. Am simțit nevoia? La locul de selectare nu se așteaptă decât să fie auzită „vocea” (Elena Amato), pentru a face un interviu, în speranța recrutării. Suntem aruncați în trecutul lor, în ciuda faptului că una dintre regulile stabilite de către „voce” este că memoria este un inamic real. Însă Giovanni și Vitu nu pot uita din instinct, din ignoranță și din puritate. „Vocea” a reușit să introducă în spectacol caracteristicile unui basm postmodern. În neplăcerea lor poetică și în jena lor de constrângere, personajele își știu speranțele, greutățile. Decorul este unul minimalist, doar acțiunile și cuvintele fiind reale și necesare. Din perspectivă recitativă, s-a lucrat la simplitate și esențializare. S-a utilizat un mod radical, sicilian. Dialectul folosit a fost cel palermitan. Extrapolând, însă, socio-economic, cele două personaje, ele devin un simbol al întregii umanități. Giovanni și Vitu găesc un colac de salvare în uniune. Ei nu știu, obiectiv, calea de urmat, dar rămân uniți și, în final, se ridică, într-un elan prometeic, mai sus de soartă și merg împreună pe drumuri încă necunoscute pentru ei și pentru noi toți. Iată un subiect și o abordare realmente ancorate în contemporaneitate - dialect, respectiv regionalism versus globalizare.

Gheorghe Igna

O metamorfoză „esențializată”

Un spectacol care își merită laudele și premiile, *Metamorfoza* de Franz Kafka, în regia japonezului Osamu Matsumoto, s-a jucat vineri, de la ora 18:00, la Sala Studio a Teatrului Național „Radu Stanca”. Din momentul în care am pășit în sală și am văzut decorul, care nu este deloc unul minimalist, dar nici exagerat pentru un spațiu destul de mic, mi-am dat seama că acest spectacol îmi va depăși așteptările.

Decorul constă în două încăperi, despărțite printr-o ușă, care, mai târziu, devine un obiect important ca și semnificație. Este vorba de camera personajului Gregor Samsa, care se trezește, într-o dimineață, transformat într-un gândac. Camerele sunt foarte realist reprezentate, de la uși, la mobilier, așternuturi, tablouri, ceas deșteptător și alte accesorii, lucru care m-a făcut să intru în poveste mult mai mult și mi-a dat o senzație de adevăr; un adevăr atât de puternic, încât către sfârșitul

spectacolului, mă rugam să nu se termine, deoarece eram prea prinsă de atmosfera creată de actori, decor, scenografie și povestea în sine. Mi-a plăcut ideea regizorală de la început, în care arată, pentru câteva secunde, transformările suferite de Gregor, prin „sudarea” a trei actori. Am apreciat faptul că personajul lui Gregor nu a fost nevoit să poarte un anumit costum pentru a înfățișa monstrozitatea sa și a fost lăsat simplu, spectatorul reușind cu ușurință să și-l imagineze, din reacțiile membrilor familiei, sau a oamenilor care aveau contact cu el. Deși mersul a fost ușor modificat, în mare parte, publicul l-a văzut pe Gregor așa cum nu puteau să îl vadă cei din familia sa. De menționat, legat de aceste părți în care apare personajul gândacului, ar mai fi faptul că regizorul reușește de asemenea să evidențieze în modalități chiar comice, în umorul lui Kafka. Gregor a fost văzut în chinurile

sale și singurătatea sa, în durerea de a fi neînțeles și respins de către cei pe care îi iubește cel mai mult și acest lucru a transmis o încărcătură emoțională foarte puternică spectatorului, astfel, având un impact mult mai puternic decât ar fi avut în cazul în care accentul era pus doar pe gândacul care a apărut peste noapte. Muzica a fost pe măsura deocriului și a jocului actoricesc. Am remarcat, de asemenea, mișcarea actorilor, care a fost foarte coordonată, naturală și, în același timp, spectaculoasă chiar. Faptul că regizorul a pus accentul nu atât pe aspectul fizic al lui Gregor, cât și pe reacțiile membrilor din familie, a șefului său, a servitoarelor sau a străinilor, reprezintă un mare plus pentru sensibilizarea spectatorului. Datorită transformărilor suferite, Gregor, un tânăr agent de vânzări, frustrat de ocupația sa, nevoit să continue să lucreze pentru a-și întreține familia, devine o povară pentru

părinții și sora sa, aceștia ascuzându-l dincolo de o ușă, într-o cameră, care, în timp, se transformă și ea, într-un habitat de gândac. Datorită acestor schimbări, între Gregor și familia sa se instalează tensiune care duce spre conflict chiar, transformarea lui Gregor scoțând și mai puternic în evidență egocentrismul părinților. Momentul cheie al îndepărtării lui Gregor este acela în care tatăl aruncă după el cu un măr care, înfipt în carapace, putrezește împreună cu el. Acest măr, rămâne pe scenă, după ce Gregor moare, iar sfârșitul, în care apar părinții lui Gregor și sora sa, Grete, sugerează o liniște în sufletele personajelor și un nou început, acum că au scăpat de povară. Cu toate acestea, Grete ține în mână un măr proaspăt și roșu, care este evidențiat și cu ajutorul luminii. Prezența acestui măr este o întrebare, un gând, sau o stare care, în final rămâne în mintea spectatorului.

Cristina Reștea

20/20

Așa cum toți știm, în 20 martie 1990, la Târgu-Mureș, s-au manifestat confruntări violente între membrii comunităților română și maghiară. Au trecut douăzeci de ani de la aceste „evenimente”, dar subiectul este încă tabu; izvoarele istorice par să neglijeze acest aspect, puținele informații din manualele școlare sunt ambigue și nu

lămuresc pe deplin cititorul. Geanina Cărbunariu abordează cu îndrăzneală acest subiect; împreună cu echipa spectacolului a intervievat locuitorii ai orașului, relatările acestora constituind baza textului din spectacolul 20/20. Spectacolul prezintă detalii din ambele perspective, română și maghiară, dar nu are în vedere reconstruirea momentului din '90. Se vorbește în mai multe limbi, însă reprezentația nu se adresează neapărat unui public poliglot, cele două promptere prezentând, pe lângă imagini sugestive, și subtitrări. Spațiul în care se perindă actorii este înconjurat de gradene pe care stau spectatorii, aceștia putându-se privi nestingheriți, indiferent de diferențele etnice care îi separă. Se contruiește atmosfera care domnește în Transilvania la ora actuală, unde, deși există o toleranță și o bună înțelegere între români și maghiari, diferențele își fac simțită prezența. Deși lucrează în aceleași instituții, oamenii evită uneori comunicarea, iar stabilirea unui dialog sincer este un fenomen rar întâlnit. Poate că acesta este motivul pentru care Geanina Cărbunariu, care îndeplinește aici și funcția de regizor, s-a decis să aducă în atenția noastră o problemă atât de actuală. Care este atunci concluzia? Opiniile diferă, la fel cum și realitatea nu este una singură. La finalul spectacolului, unul dintre actorii susține un discurs subliniind cu insistență o idee cum că am fost cu toții manipulați. Însă adevărul îl cunosc doar cei care au fost de față la evenimentele din 1990. În prezent, trebuie să ne mulțumim cu frânturi din amintirile acelor martori și, cunoscând cel puțin o parte din adevăr, putem influența în bine viitorul.

Lucia Bucurenciu

Pietonala animată de „Orchestra trăznită”

Ultima zi de festival... Deja ne-am obișnuit atât de mult cu forfota spectacolelor care curg unul după altul, încât, după zece zile de artă la superlativ, pietonala ni se va părea pustie. Deja sibienii își creaseră un mic tabiet, ca în fiecare seară, după o zi de muncă, să poposească pe

Bulevardul Nicolae Bălcescu și să se lase absorbiți de inovațiile spectacolelor de stradă. Așa s-a întâmplat și vineri după-masa, la orele optsprezece când obișnuitul public din jurul fântâniei arzeiene a asistat la unul dintre cele mai vesele spectacole *The Cockney*

Awkestra. Trupa de britanici cu același nume ne-a propus un joc în cadrul căruia publicul deține rolul principal. Convenția era aceea a unei universități „The Bow Center for Cockney Excellence” în cadrul căreia, noi, cei care acceptaserăm jocul, studiam dansul cu genunchii la piept, cântecul cu efecte relaxante „Ding-Dong” și, nu în cele din urmă, dărâmarea unei nuci de cocos de pe capul profesorului. Bineînțeles, cei trei interpreți erau dascălii, inițiatorii în cele trei arte vitale.

Reprezentația ne-a încântat cu muzicalitatea sa, cu elementele de clownerie și cu momentele de interactivitate, cu care publicul sibiian „de la cel cu botoșei până la cel cu ‘43’ a început să se obișnuiască, devenind, astfel, foarte receptiv.

Umorul englezesc care plutea în aer ne-a descrețit frunțile în ciuda barierei lingvistice ușor de dărâmat, datorită expresivității corporale a artiștilor.

Spectacolul *Orchestra trăznită* ne-a învăluit în cântec și veselie. Jovialitatea sa, alăturată misterului, reveriei și intensității energetice pe care le-am regăsit în celelalte spectacole de stradă, constituie, împreună, ingredientele unei ediții reușite a festivalului, în cadrul căruia teatrul de stradă și-a împlinit cu succes menirea, și anume, aceea de a ne oferi o alternativă artistică pentru rutina cotidiană în care ne lasăm absorbiți de multe ori, uitând că fericirea uneori vine din lucruri mici.

Așadar, FITS, mulțumim!

Doriana Tăut

Miss Daisy și șoferul ei

Miss Daisy și șoferul ei, în regia lui Claudiu Goga, este un spectacol plin de umor, în care actorii au transpus pe scenă o poveste cu un subiect lipsit de un conflict foarte puternic, dar care, timp de o oră și douăzeci, de minute a izbutit să stârnească hohotele de râs și să incite publicul.

Chiar dacă la prima vedere pare un spectacol ușor de realizat, fără un decor fastuos și costume pretențioase, impune o sollicitare amplă, atât fizică cât și mentală, a actorilor. Maia Morgenstern zugrăvește un personaj hazliu căruia i se atribuie o varietate de însușiri specifice predominante: tipică, autoritară, arogantă, cicălitoare, aspră, exigentă, egoistă. Văduvă a unui fabricant evreu bogat și fostă profesoară, la cei aproape șaptezeci de ani ai săi, reușește să îl aducă pe culmile exasperării pe fiul său, Boolie – care dorește să îi angajeze un șofer, pentru că nu o mai consideră aptă de a mai conduce mașina. Aceasta refuză categoric, dar fiul său îl angajează pe Hoke – un șofer de culoare, imperturbabil, calm, mândru și ironic, la cei șaptezeci și doi de ani măturisește că nu știe să citească și că nu a ieșit niciodată din oraș. Boolie îi promite douăzeci și cinci de cenșii pe săptămână cu condiția să o tolereze și să o aprobe pe mama sa, pe care o consideră „o persoană foarte dificilă”. Raportul mamă-fiu se rezumă la: „Ești o pacoste mamă!”, „Și eu te iubesc Boolie.” Hoke ajunge să fie nu doar șoferul ei, ci și servitorul și asistentul medical, care întrebă mereu „Ce sunt eu în casa asta?”.

Răsturnarea de situație are loc în momentul în care Miss Daisy se îndrăgostește de Hoke, pe care, de la un șofer inapt pe care nu-l dorește, ajunge să-l considere „foarte priceput”. Din acest moment, „casa mea, mașina mea, conserva mea de somon” nu mai au nici o valoare,

ajungând la concluzia că doar sufletul contează. Amintirile, singurătatea și timpul lung petrecut împreună, îi apropie pe cei doi. Relația lor nu se concretizează, dar avansează printr-un respect și simpatie familială: „Tu cum te simți Hoke?”, „Mă simt foarte bine!”, „Atunci cam despre asta e vorba.”

Spectacolul este împărțit în mai multe tablouri și relatează întâmplări care se desfășoară pe durata a douăzeci de ani. Astfel, de la o femeie înfumurată, capabilă să scoată pe oricine din minți, ajunge o gheboșată senilă, internată într-un azil, dar care nu este abandonată nici de fiul ei și nici de șofer.

Comicul se naște din vorbe și mișcările ireproșabil de naturale și firești. Nimic nu pare exagerat, totul este pătruns de realism, „așa cum facem în viață”. Replicile nu par învățate pe de rost, ele sunt simțite, trăite și însușite, încât nu lasă impresia că ceea ce vedem sunt doar actori care interpretează roluri, ci niște oameni care au un comportament absolut normal pentru vârsta lor. Spectatorii se pot regăsi și ogând în situațiile prezentate.

Spectacolul a fost unul de excepție, și-a atins scopul: a destins publicul care i-a aplaudat pe actori, frenetic, minute în șir.

Carmen Stroia

MAȘINA OFICIALĂ

TESS®

• CENTRUL CULTURAL HABITUS

12:00 Conferință specială: Emil Hurezeanu (ROU)

• TRAMVAI SIBIU – RĂȘINARI – SIBIU

14:00 Spectacol de teatru: UN TRAMVAI NUMIT POPESCU – Regia: Gavriil Pinte – Teatrul Național „Radu Stanca” (ROU)

• HALA LIBRA - BALANȚA

16:00 Spectacol de teatru: FEMEIA CARE ȘI-A PIERDUT JARTIERELE – Regia: Silviu Purcărete – Teatrul de Comedie (ROU)

• TEATRUL GONG

17:00 Spectacol de teatru: CASSANDRA (1h15') – Regia: Slobodan Milatovic (SVN) – Coproducție internațională: EX PONTO Festival - Ljubljana (SVN) / TEUTA Festival - Kotor (MNE) / SNP Novi Sad & Infant Festival (SRB) / MOT Festival - Skopje (MKD)

• SALA STUDIO - Teatrul Național „Radu Stanca”

17:00 Spectacol de teatru: AMOR OMNIA (1h35') – Regia: Peter Pashov și Zheni Pashova – Teatrul Maghiar de Stat „Csiky Gergely” Timișoara (ROU)

• Pietonala NICOLAE BĂLCESCU - spectacole itinerante

17:00 FANTASTICII – De Ramos (GBR / BRA)

18:00 PĂSĂRILE - Apus Productions (GBR)

20:00 FANTASTICII – De Ramos (GBR / BRA)

21:00 RITM ȘI PASIUNE – La Banda del Surdo (ESP)

• TEATRUL NAȚIONAL „Radu Stanca”

19:00 Spectacol de teatru: HERR PAUL (1h50') – Regia: Radu Afrim – Teatrul Tineretului Piatra Neamț (ROU)

• CETATEA CİSNĂDIOARA

20:00 Spectacol de teatru pentru copii: VISUL UNEI NOPTI DE VARĂ – Regia: Silvia Rotter - Teatrul Vienez de Copii „Copiii joacă teatru” (ROU)

• SALA THALIA

20:00 Spectacol de teatru: SUNT UN ORB – One-man show Horațiu Mălăele – Teatrul de Comedie (ROU)

• CASA DE CULTURĂ A SINDICATELOR

21:00 Spectacol de teatru: ASPIRAȚII – Hangzhou Yue Opera Troupe (CHN)

• PIAȚA TEATRULUI - Parcare

21:30 Spectacol de teatru: METAMORFOZE – Regia: Silviu Purcărete – Coproducție: Teatrul Național „Radu Stanca” Sibiu (ROU)/Centre Culturel Abbaye de Neümünster (LUX)/Théâtre d'Esch (LUX)/Luxembourg et Grande Région, Capitală Culturală Europeană 2007

• PIAȚA MARE - Scenă

22:00 Concert: ZDOB ȘI ZDUB (50') prezentat de ARTMANIA (MLD)

• Pietonala NICOLAE BĂLCESCU - PIAȚA MARE

23:00 Spectacol itinerant: PIRAȚII – Carros de Foc (ESP)

• CAZARMA '90

23:50 Spectacol de artificii

Coordonator APLAUZE: lect. univ. dr. Ion M. Tomuș

(Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu)

Ioana Mălău, Adina Katona, Ivona Viștraș, Andreea Radu, Lucia Bucurenciu, Cristian Opreș, Diana Moga, Gheorghe Igna, Mihaela Anghel, Carmen Stroia, Roxana Ienciu, Andreea Gavriile, Gabriela Popa, Doriană Tăut, Cristina Reștea, Alexandra Păzgu, Vlad Dumitrescu, Camelia Oană, Oana Mila, Vladimir Zeca

Echipe „Academia Cațavencu”: Simona Rădoi, Radu Alexandru, Dragoș Vasile, Florin Iaru

Fotografi FITS:

Mihaela Marin, Dragoș Spițeru & Scott Eastman

DTP: Teodora Stanca, Sanda Balint, Mihai Baciu

Reușim împreună.

Avem pasiunea și dinamismul
pentru a te susține.

☎ 0800 802 02 02 www.raiffeisen.ro

Personajele întrebă, Academia Cațavencu răspunde:

“Cine să fie? Ce scrisoare?”

(Tîpătescu, *O scrisoare pierdută* de Ioan Luca Caragiale)

Scrisoarea de intenție către FMI.
Ce, ați pierdut-o și p-asta?!

“Ce sperî? C-o să-ți răspundă
careva?”

(Pedagogul, *Muștele* de Jean Paul Sartre)

Nu. Aștia nu răspund niciodată. Cel
mult, trimit un reprezentant guverna-
mental care are birourile spre
stradă și vrea să fraierească mani-
festații, ca să-și poată bea apoi cafeaua în li-
niște.

“Întrebi ce vrea un tată de la singurul lui
copil?”

(Engstrand, *Strigoii* de Henrik Ibsen)

Sincer, mi-e destul de clar ce vrea. Dar să nu
uităm că diferența dintre un părinte și singurul
lui copil e de 10%, în defavoarea ultimului din-
tre ei.

“Dar ia spune-mi, deșchiatul inimii mele,
cînd ai să ajungi rege, au să mai fie spînzur-
rători în Anglia?”

(Falstaff, *Henric al IV-lea* de William Shakes-
peare)

Spînzurătorii nu. Poate niște țepe, în Trafalgar
Square, dacă nu cumva mă răzgîndesc imediat
după înscăunare.

“Dar vămile?”

(Ștefan, *Apus de soare* de Barbu Ștefănescu
Delavrancea)

Vămile sînt la Blaga. Întrebă-l pe el, Măria Ta,
cîtă contrabandă cu țigări se face-n Țara Ro-
mânească. Dacă dă din umeri, înseamnă că știe
el mai bine.

“Pedeapsă mie? Ce pedeapsă m-ar răpi /
Plăcerilor creației divine?”

(Autorul sfios, *Cuția Pandorei* de Frank
Wedekind)

Depinde. Dacă vine ANAF-ul pe capul tău, s-ar
putea să înțelegi mai bine ce-a vrut să spună
Purcărete în Faust.

“Și zi așa cu Galibardi, ‘ai?”

(Efimița, *Conu Leonida față cu reacțiunea* de
Ion Luca Caragiale)

Așa, da. Revoluție, care va să zică. Gaz de
lampă avem. Nu ne mai trebuie decît niște sti-
cle de vîn, pe care o să le golim acum, în cin-
stea evenimentului.

... CĂ N-AM AVUT
NOROC SĂ NE CUCEREASCĂ
ȘI PE NOI UN POPOR
HARNIC ...

M A R I A L E .

Teatrul evenimentelor

at-ne ajuși la sfîrșit de festival. Do-
vadă că toate lucrurile bune se termină
repede în România. Nu ne rămîne decît
să sperăm că, la FITS 2011, timpul va
trece mai greu (e timpul să învățăm să luăm de la
criză ce-i mai bun în ea). În semn de respect pentru
năpăstuiții sorții care n-au avut bani să se deplaseze
la Sibiu, această ediție e dedicată exclusiv veștilor
bune. Știu că exagerez puțin și c-ar fi trebuit să
menționez măcar cifrele rezultate din recent publi-
catul “barometru al crizei”, realizat de către Institu-
tul Român pentru Evaluare și Strategie (IRES). Dacă
n-o fac, nu înseamnă că nu știu. Și asta mă ener-
vează la fel de mult ca pe voi.

Vești bune

● După cum știți din presă (că *live* era imposibil în
lipsa tehnologiei teleportării), în paralel cu FITS s-a
desfășurat, la Cluj, tradiționalul festival de film TIFF.
Aflu și eu, din *Gîndul*: vineri, 4 iunie, cineastul ger-
man Wim Wenders, invitatul de onoare al actualei
ediții, a susținut un masterclass memorabil. În pub-
lic: regizorii Cătălin Mitulescu (*Cum mi-am petre-
cut sfîrșitul lumii*), Florin Șerban (*Eu cînd vreau să
fluier, fluier*) și Lucian Georgescu (pe care-l așteptăm
pe ecrane cu *Tatăl fantomă*). Pe Wenders îl știți
(dacă nu, credeți-mă pe cuvînt): un mare regizor în
viață, un adevărat profesionist. Normal că văzuse fil-
mele românești ale noului val. Concluzia sa: “Cine-
matografia românească de astăzi are un incredibil
simț al spațiului (...). Americanii nu-l au.” Mă bucur

să aflu asta din gura unuia dintre cineaștii mei fa-
voriți. Dar recunosc că, în compensație, americanii
au multe chestii care ne lipsesc nouă. De la o ex-
cepțională industrie 3D la o industrie pur și simplu.

● Regizorii Silviu Purcărete și Andrei Șerban au
fost invitați în Ungaria, să facă ce știu ei mai bine:
spectacol. Andrei Șerban va monta *Trei Surori* la
Teatrul Național din Budapesta, iar Silviu Purcărete
– opera *Îngerul de foc*, la Teatrul Csokonai din De-
brecen. Le urez succes în activitatea lor de peste ho-
tare și sper că, după cele două premiere, vor găsi în
presă suficiente motive să se întoarcă în țară, să mai
monteze ceva și aici, unde decorurile de carton ale
economiei se duc dracului pe zi ce trece.

● Pînă una-alta, regizorii români pot lucra cît de cît
liniștiți: un oficial de rang înalt de la Budapesta a
precizat că declarațiile legate de un posibil faliment
al Ungariei au fost “exagerate” și “nefericite”. Rea-
mintesc că declarațiile purtătorului de cuvînt al gu-
vernului, Peter Szijjarto (care spusese că Ungaria,
o țară vecină și prietenă, are o șansă extrem de mică
de a evita un scenariu similar cu cel al Greciei) sfîr-
niseră îngrijorare pe piețele internaționale. N-aș
vrea să închei seria de articole din această perfec-
tibilă foaie de festival într-o notă pesimistă, conformă
cu țara. Vreau să cred că declarațiile respective au
fost exagerate, nefericite, chiar stupide. Dacă nu
pentru Ungaria în sine, măcar pentru confortul meu
interior. Cine știe cînd o să am nevoie de Ungaria, în
drumul meu neabătut către o viață mai bună.

Ungară pentru doi